

Nyhetsbrev september 2023

Regionalt miljøprogram (RMP)

I dag, 15. september starter søknadsrunden for regionalt miljøtilskudd. RMP er et viktig program for ekstra miljøinnsats som jordbruket i Oslo og Viken utfører, for å ta vare på våre verdifulle kulturlandskap og kulturelementer, og for å redusere avrenningen av jord og næringsstoffer til våre vann og vassdrag. Så nå er det bare å søke!

[Du søker tilskudd for regionalt miljøprogram via Altinn.](#)

[Har du spørsmål knytta til RMP, se ofte stilte spørsmål eller ta kontakt med oss!](#)

Det er utarbeida nytt program for 2023-2026, og noe av det som er nytt for denne perioden er tilskudd til kantsone i eng langs kanten mot vassdrag, fangvekst med høy diversitet og bruk av egen produsert kompost.

Husk at mange av tiltaka du allerede gjør på egen gård, kan gi deg rett på tilskudd! Mange av de ulike tiltaka kan også kombineres. Sjekk veileder og husk å ta det med i søknaden!

[Her er veileder regionale miljøtilskudd 2023 med oversikt over satser og tiltak!](#)

For noen av tilskuddsordningen, gjelder forskjellige satser ut ifra hvilken erosjonsklasse arealet klassifiseres som.

Hvordan finner du erosjonsklassene på arealene dine?

- [Du finner erosjonsklassene ved å gå inn på Gårdskart hos NIBIO.](#)
- Søk opp gården(e) ved å taste inn gårds- og bruksnummer i søkefeltet.
  - 1 Velg erosjonsrisiko for å se erosjonsklassene kun på eiendommen du har valgt
  - 2 Under Andre kartlag kan du velge erosjonsrisiko for å se hvordan det ser ut på arealene rundt deg.
  - 3 Kartlaget for drågerosjon viser hvor det potensielt kan grave/erodere, ikke hvor det faktisk graver.

De forskjellige lilla-fargene sier hva slags risikokategori området er i. Du finner den samme informasjonen ved å dobbeltklikke på området, i en liten faktaboks.

Erosjonsklasse 1	Erosjonsklasse 2	Erosjonsklasse 3	Erosjonsklasse 4
Liten erosjonsrisiko	Middels erosjonsrisiko	Stor erosjonsrisiko	Svært stor erosjonsrisiko

Det er masse informasjon å finne på Gårdskart, gjør deg kjent her! Du kan også legge til eiendommer ved å trykke på plusstegnet øverst, i menylinja. For å måle og tegne i kartet, velger til ikonet med linjal og blyant.

Tidligere i høst arrangerte NLR Øst og Kornprogrammet i Viken et webinar om miljøkrava og hvordan man kan ta i bruk kart aktivt i planleggingene av tiltak.

[Se opptak av webinar om miljøkrava i Viken og kartbruk hos Kornprogrammet i Viken!](#)

Husk Miljøkravene!

Alle som driver jordbruk i Halden må forholde seg til miljøkrav. Halden er delt i sone 1 og 2, der sone 2 har to ekstra krav. Gjør dere og andre som deltar i drifta, kjent med regelverket.

RMP-tilskuddene sammenfaller forholdsvis godt med kravene og skal være med å kompensere for eventuelle driftsulemper.

[Se nyhetsbrevet for august fra kommunen for mer informasjon om de forskjellige miljøkrava som gjelder for Halden.](#)

Nyttige sider:

- [Kart over virkeområder for de regionale miljøkravene](#)
- [Ofte stilte spørsmål om regionale miljøkrav](#)
- [Se hele miljøkrav-forskriften hos Lovdata.](#)

Dråg som leder til en kum. Foto: Statsforvalteren

Produksjonstilskudd

Nå er det snart mulighet for å søke produksjons- og avløsertilskudd. Søknadsomgangen starter 1. oktober, og både husdyrprodusenter, foretak med planteproduksjon og bikuber kan levere søknad.

[Søk produksjonstilskudd via Altinn!](#)

Dersom du er husdyrprodusent, husk å oppdatere husdyrregistret før telledatoen, 1. oktober.

Søknadsfrist er 15. oktober.

Utsatt frist for overflatespredning av husdyrgjødsel

Som følge av en krevende høst med mye nedbør og lite lagelige forhold, har Landbruks- og matdepartementet beslutta å forlenge fristen for spredning av husdyrgjødsling uten nedmolding, fram til 1. oktober.

[Les mer om utsettelsen for overflatespredning av husdyrgjødsel hos regjeringen.no](#)

Produksjonssvikt

Husk å melde ifra om mulig skade til kommunen så fort du har mistanke om at skade kan ha oppstått.

[Melding om mulig produksjonssvikt gir du elektronisk via egen tjeneste i Altinn.](#)

Vi minner om at dette ikke er faktisk søknad om erstatning, men en melding om mulig produksjonssvikt og grunnlag for mulig søknad.

Har du levert melding, er ferdig med innhøsting og ser du kan være berettiga erstatningstilskudd, søk nå!

[Les mer produksjonssvikt og søk om erstatning hos Landbruksdirektoratet.](#)

Søknadsfrist for tilskudd til produksjonssvikt er 31. oktober.

Vi bemerker spesielt at dersom korn er høstet som grovfôr, skal landbrukskontoret ha fått beskjed om dette. Foretak som har høste eller beite på kornareal, kan fortsatt få tilskudd ved produksjonssvikt beregnet som i vekstgruppe korn.

[Dersom foretaket velger å slå korn som grovfôr, gjelder utregning fra Statsforvalteren ved beregning av avlingsskadetilskudd.](#)

Jordprøver

Alle jordbruksforetak må ta jordprøver hvert 8.år for å oppfylle kravet til jordprøver i forskriften om gjødslingsplanlegging.

[Les forskriften om gjødslingsplanlegging hos Lovdata.](#)

Kommunen vil ikke tilby gjødslingsplanlegging i år, ta kontakt med aktører som Norsk Landbruksrådgiving for utarbeidelse av plan.

Er det på tide å ta jordprøver hos deg? Vi har både jordbor til utlån og esker til prøvene. Prøver kan også leveres på kontoret, så sender vi de videre for analyse hos Eurofins. Ta kontakt hvis dette er aktuelt for deg!

Investeringsmidler fra Innovasjon Norge

Innovasjon Norge har fortsatt ledige midler i 2023, så dersom du brenner inne med et prosjekt, nytt eller gammelt, er det ikke for sent å søke. I 2024 vil søknadene bli behandla forløpende, så det er førstemann til mølla-prinsippet som gjelder.

11. oktober, kl. 9-10, arrangerer de et digitalt informasjonsmøte om deres finansielle virkemidler, vurderingskriterier og prioriteringer.

[Meld deg på informasjonsmøtet til Innovasjon Norge 11. oktober om deres vurderingskriterier og prioritering av søknader!](#)

Viltforvaltning

Med bakgrunn i elgens bestandssituasjon er det nødvendig å endre avskytingen. Det er mindre elg i skogen, produktivitet og slaktevekter går nedover. I Halden halveres elgkvotene for 2023. Valdene jobber nå for å øke produksjonen og slaktevektene. Dette innebærer lav avskyting av voksne dyr, og ta ut små og mindreverdige dyr. Dette er gjennomgående i hele Østfold, og elgens bestandssituasjon er noe som trenger fokus i mange kommuner. I Halden er det enighet om å starte elgjakta 14. oktober 2023.

Når det gjelder hjort er minstearealet 15 000 daa i hele kommunen. Jaktstart var 1. september.

Fugleinfluensa – status

Det er så langt i år ikke påvist fugleinfluensa i Østfold.

[Status for fugleinfluensa i Norge finnes på Veterinærinstituttets nettside.](#)

Villsvin

Jordbruksverket i Sverige meldte 6. september at afrikansk svinepest er påvist i Fagersta kommune, som ligger ca. 15 mil nordvest for Stockholm.

[Les mer om den afrikanske svinepesten i Sverige hos jordbruksverket.se.](#)

Afrikansk svinepest er påvist i en prøve fra et dødt villsvin som ble funnet sørøst for Fagersta i Västmanland, opplyser det svenske veterinærinstituttet SVA. Dette er første gang sykdommen påvises i Norden.

I Norge har Mattilsynet og Veterinærinstituttet beredskapsplaner for afrikansk svinepest. De vil følge utviklingen av sykdommen i Sverige.

[Les mer om afrikansk svinepest i Sverige på Veterinærinstituttets nettside.](#)

Nytt låssystem

Med en svært tørr forsommer friskt i minne, har vi en gledelig nyhet om at brannvesenet ønsker å følge opp skogene i Halden tettere, mtp. å forebygge skogbrann og å ha oversikt over skogsområdene og skogsbilveinettet i kommunen. I den forbindelse ønsker de å få på plass et nytt låssystem, slik at de enkelt kan gjøre seg kjent og ikke minst slipper å klippe låser i fall det brenner eller har oppstått en ulykke der helsepersonell må ut i skogene. I første omgang skal brannvesenet kjøre rundt og gjøre seg kjent med de ulike bommene, og så vil vi etter hvert ta kontakt med berørte skogeiere med spørsmål om lov til å tilpasse låsesystemet med en bolt med lås i hver ende (slik vi hadde tidligere), der brannvesenet kan ha en systemlås i den ene enden. Det er kun brannvesenet som skal ha nøkkel til den nye låsen, og den skal ikke lånes ut.

Målet nå i første omgang er å varsle at brannvesenet vil i løpet av høsten besøke alle bommene. Så, ser dere to uniformerte personer som står og fikler med låsen, så er det altså brannvesenet som er ute på tur! Kontaktperson hos brannvesenet er Eivind Aakerman, 932 43 197.

Vi håper at alle grunneierne er positive til tiltaket, som absolutt er i skogbrukets interesse. Utgifter til innkjøp av bolter og låser er planlagt dekket over skogbrukets rentemidler.

Brannvesenet ønsker nytt låssystem på bommer på skogsbilveier for å gjøre ferdsel for utrykningskjøretøy enklere.

Hvem gjør hva på landbrukskontoret

Harald Nøding Østvik	Fagleder, skogbruk, nydyrking og jordlovsaker	951 43 054	harald.noding.ostvik@halden.kommune.no
Kari Schjerpen	Tilskuddsordninger i jordbruket, erstatningsordninger, Innovasjon Norge, friluftsliv og naturmangfold	476 93 270	kari.schjerpen@halden.kommune.no
Siri Josefine Mo	Tilskuddsordninger i jordbruket, erstatningsordninger, Innovasjon Norge, naturmangfold	948 49 490	siri.josefine.mo@halden.kommune.no
Bjørnar Strøm-Hågensen	Jakt og viltforvaltning, konsesjon- og delingssaker, naturmangfold	477 92 340	bjornar.strom.hagensen@halden.kommune.no

Aktuelle arrangementer:

15. september: Søknadsportalen for RMP åpner.

[Søk RMP-tilskudd på Altinn nå!](#)

24. september: Økodag på gamle Rød skole i Torpedalen fra kl. 12-16, gratis arrangement for alle generasjoner. Foredrag i Skolestua om permakultur, nyttevekster og vindruedyrking. Fuglekasseverksted og leker for barna, kiosk og kaffe.

25. september: Økonomi i økologisk drift, digitalt. Lønner det seg å legge om gårdsdrifta til økologisk, fra et økonomisk perspektiv? I forbindelse med Økouka, arrangeres et gratis webinar der tre økoprodusenter deler sine erfaringer og en rådgiver som går gjennom dekningsbidrag.

[Les mer om webinarret om økonomi i økologisk drift og foredragsholderne hos Økouka!](#)

26. september: Jordhelse – betydning av mangfold i enga, digitalt. NLR Østafjells inviterer til webinar om ny kunnskap om viktigheten av artsmangfold i enga.

[Les mer om jordhelsewebinaret til NLR Østafjells!](#)

9. oktober: Grønne innkjøp – lokalt og klimavennlig, Øvre Eiker og digitalt. Bli med på seminar om samordnet varedistribusjon! Stadig nye saker dukker opp i media, der produsenter opplever å bli presset ut av kjedene på pris og noen få aktører stadig tilegner seg mer makt og kontroll over alle leddene i verdikjeden.

[Les mer om seminaret Grønne innkjøp – lokalt og klimavennlig og meld deg på!](#)

4.-11. november: Framtidsuka i Halden! Kommunen arrangerer ei framtidsuke hvor det blir spennende aktiviteter for å utforske de fantastiske mulighetene som ligger i en bærekraftig framtid. Tirsdag 7. november blir det folkemøte med foredrag og samfunnsdebatt på Halden VGS, Porsnes:

- Petter Gulli – Brutale fakta og fantastiske muligheter (foredrag)
- Sunneva Kilsti fra Opinion – Haldensere om framtiden (foredrag)
- Debatt: Hva skal vi spise i framtiden? Anne Ekornholmen, politisk redaktør Nationen, leder debatten mellom deltakere:
  - o Tor Jacob Solberg, leder Norges Bonde- og Småbrukarlag
  - o Bjørn Gimming, leder Norges Bondelag
  - o Hanne Lene Dahlgren, forfatter og vegetarentusiast
  - o Thomas Cottis, Høgskolen i Innlandet
  - o Representant fra Norgesgruppen

I tillegg til disse arrangementene, arrangerer NLR Øst varme arbeider-kurs, autorisasjonskurs og kontroll dager for brannslukningsapparater.

[Se full oversikt over kurs i regi av Norsk Landbruksrådgiving Øst!](#)

Husk disse fristene!

1. oktober: Frist for overflatespredning av husdyrgjødsel

15. oktober: Frist for RMP-søknad

15. oktober: Frist for produksjonstilskudd

31. oktober: Frist for søknad om produksjonssvikt